160647 - Namazda Sağa Sola Bakmak

Soru

Namazda sağa sola bakmak bidat mı? Namazı bozar mı?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Namazda sağa sola bakınmak birkaç çeşit olarak değerlendirilir:

1-Namaz kılanın göğsüyle yönelmesi ve kıbleden ayrılması. Bu durumda namazı bozulur. Çünkü kıbleye yönelmek namazın geçerliliği için şarttır.

2-Sadece baş veya göz ile yönelip vücudun kıbleye doğru sabit kalması. Bu tür bakınma mekruh olup ihtiyaç olmadığı halde yapılırsa namaz sevabı azalır. Namazı geçerli olup bozulmaz. Ancak zaruri bir ihtiyaç varsa sakıncası yoktur.

El Mevsua el Fıkhiye 27/109:

Namazda sağa sola bakmanın mekruh olduğu hususunda fıkıh alimleri arasında ihtilaf yoktur. Zira Aişe r.a'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e namazda sağa sola bakmayı sorduğunda Rasulullah şöyle dedi: "Bu, kulun namazından bir miktarını şeytanın kapıp aşırmasıdır." (Buhari 751)

Mekruh olması, ihtiyaç ve mazeret olmamasıyla ilişkilidir. Ancak bir ihtiyaç varsa kendine veya malına gelecek bir zarardan sakınmak için olursa mekruh olmaz.

Daimi Fetva Kurulu 7/27:

Namazda sağa sola bakmak mekruh olup sevabı eksiltir. Ancak bunu yapan kişinin namazı tekrarlaması gerekmez. Çünkü başka hadislerde ihtiyaç durumunda yapılmasında sakınca olmadığı

varit olmuş böylece namazı bozmaz.

İhtiyaç durumunda sağa sola bakmanın caiz olduğunu destekleyen hadislerden biri de:

Cabir r.a'dan rivayetle, Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) hastalandı, biz de O oturduğu halde arkasında namaz kıldık. Ebu Bekir Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve sellem)in tekbîrini cemaata duyuruyordu. Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) (Bir ara) bize bakarak ayakta kıldığımızı gördü, hemen bize işaret etti. Biz de oturduk ve namazımızı ona uyarak oturduğumuz yerden kıldık." (Muslim 431)

Sehl bin Hanzaliye r.a'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: Namaz için -yani sabah namazı için- ikâmet getirildi. Resûlullah Sallallahu aleyhi ve Sellem namaz'a durdu ve dağ yoluna bakıyordu.

Ebu Davud dedi ki: Resul-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem dağ yoluna geceleyin bekçilik yapacak bir atlı göndermişti. (Ebu Davud 916)

Şeyh bin Baz şöyle dedi: Vesvese anında şeytandan Allah'a sığınmak için yüzünü çevirmekte sakınca yoktur. Hatta çok ihtiyaç olduğu takdirde sadece başla yapılması mustehaptır. (Mecmu fetava bin Baz 11/130)

3-Üçüncü türü ise namazda kalp ve düşüncelerle sağa sola dalmak ve namaza odaklanmamak.

Şeyh İbn Useymin şöyle dedi:

Bilmen gerekir ki yüzü çevirmek içi çeşittir:

a-Fiziki Vücut ile yani baş ile yüzü çevirmek.

b-Manevi olarak kalp ile farklı konulara dalmak. Bu kalbe gelen vesveseler olup kimse bundan kurtulamaz ve çözümü zordur. Bu durum da namazı eksiltir. Keşke bu kısmi bir dalgınlık olsa, maalesef namazın başından sonuna kadar olan bir yüz çevirmedir. Şeytan bu kişinin namazından çalıp gitmesi söz konusudur. (el Şerhul mumti 3/70)

En iyisini Allah bilir.